

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Udvalget for Forretningsordenen
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 1. maj 2024
Kontor: Stats- og
Menneskeretskontoret
Sagsbeh: Maja Sofie Vilstrup
Gaardsvig-Kjær
Sagsnr.: 2024-05359
Dok.: 3265852

Besvarelse af spørgsmål nr. 8 vedrørende forslag til lov om ændring af lov om undersøgelse af beslutningen om hjemsendelse af ledende medarbejdere i Forsvarets Efterretningstjeneste (Udvidelse af undersøgelsen) (L 133)

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 8 vedrørende forslag til lov om ændring af lov om undersøgelse af beslutningen om hjemsendelse af ledende medarbejdere i Forsvarets Efterretningstjeneste (Udvidelse af undersøgelsen) (L 133), som Folketingets Udvalg for Forretningsordenen har stillet til justitsministeren den 25. april 2024. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Mai Mercado (KF), ikkemedlem af udvalget (MFU) Betina Kastbjerg (DD), ikkemedlem af udvalget (MFU) Steffen Larsen (LA), ikkemedlem af udvalget (MFU) Rosa Lund (EL), ikkemedlem af udvalget (MFU) Zenia Stampe (RV), ikkemedlem af udvalget (MFU) Peter Kofod (DF) og ikkemedlem af udvalget (MFU) Christina Olumeko (ALT).

Peter Hummelgaard

/

Christian Fuglsang

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 8 vedrørende forslag til lov om ændring af lov om undersøgelse af beslutningen om hjemsendelse af ledende medarbejdere i Forsvarets Efterretningstjeneste (Udvidelse af undersøgelsen) (L 133):

”Vil ministeren yde teknisk bistand til ændringsforslag, som pålægger Folketinget at nedsætte en granskningskommission, så undersøgelseskommissionen omdannes til en granskningskommission forankret i Folketinget?”

Svar:

Uafhængighed og uvildighed er af afgørende betydning, når der gennemføres en kommissionsundersøgelse. Om FE-undersøgelseskommissionens uafhængighed kan der bl.a. henvises til Justitsministeriets besvarelse af 8. maj 2023 af spørgsmål nr. 3 til lovforslag nr. L 85 om undersøgelse af beslutningen om hjemsendelse af ledende medarbejdere i Forsvarets Efterretningstjeneste.

Det fremgår af § 1 a, stk. 1, i lov om undersøgelseskommissioner og granskningskommissioner, at Folketinget kan nedsætte en granskningskommission til at gennemføre en undersøgelse af afgrænset karakter af nærmere bestemte forhold af almen vigtig betydning.

Det er regeringens opfattelse, at hensynet til at beskytte de klassificerede oplysninger, som vil kunne indgå i undersøgelsen med såvel det oprindelige som det foreslåede udvidede mandat, ikke fuldt tilstrækkeligt kan varetages inden for rammerne af de almindelige regler i lov om undersøgelseskommissioner og granskningskommissioner. Der er derfor behov for at etablere en særlig undersøgelsesform, som på en række punkter afviger fra kommissioner nedsat efter lov om undersøgelseskommissioner og granskningskommissioner.

Om baggrunden for ved lov at nedsætte en særlig undersøgelseskommission, der har til opgave at undersøge forløbet vedrørende tjenestefritagelsen af ledende medarbejdere i Forsvarets Efterretningstjeneste, der fandt sted i august 2020, kan henvises til Justitsministeriets besvarelse af 8. maj 2023 af spørgsmål nr. 2 til lovforslag nr. L 85 om undersøgelse af beslutningen om hjemsendelse af ledende medarbejdere i Forsvarets Efterretningstjeneste.

Regeringen kan på baggrund af ovenstående ikke støtte et ændringsforslag af den efterspurgte karakter. Et sådant ændringsforslag vil kunne formuleres på følgende måde:

Ændringsforslag
til
Forslag til lov om ændring af lov om undersøgelse af beslutningen om
hjemsendelse af ledende medarbejdere i Forsvarets
Efterretningstjeneste
(L 133)

Af (...), tiltrådt af: (...)

Til § 1

1) Efter *nr. 1* indsættes:

»01. Overalt i loven ændres »undersøgelseskommission« til:
»granskningskommission«, »Undersøgelseskommission« til:
»Granskningskommission«, »undersøgelseskommissionen« til:
»granskningskommissionen« og »undersøgelseskommissions« til:
»granskningskommissions«.

[Omdannelse af undersøgelseskommissionen til en
granskningskommission]

2) Efter *nr. 1* indsættes:

»02. I § 1, stk. 1, 1. pkt., ændres »justitsministeren« til: »Folketinget«.

[Omdannelse af undersøgelseskommissionen til en
granskningskommission]

3) Efter *nr. 1* indsættes:

»03. § 1, stk. 2, 1. pkt., affattes således:

»Folketinget udpeger en person, der som udspørger i overensstemmelse med
granskningskommissionens bestemmelser tilrettelægger og foretager
afhøringer i granskningskommissionen.«

[Omdannelse af undersøgelseskommissionen til en
granskningskommission]

4) Efter *nr. 1* indsættes:

»04. I § 1, *stk. 3*, ændres »Justitsministeren« til: »Folketinget«.

[Omdannelse af undersøgelseskommissionen til en
granskningskommission]

5) Efter *nr. 5* indsættes:

»05. I § 14, *stk. 1, 2. pkt.*, ændres »justitsministeren« til: »Folketinget«.

[Omdannelse af undersøgelseskommissionen til en
granskningskommission]

6) Efter *nr. 6* indsættes:

»06. I § 22, *stk. 1, 3. pkt.*, ændres »Justitsministeren« til: »Folketinget«.

[Omdannelse af undersøgelseskommissionen til en
granskningskommission]

7) *Nr. 7* affattes således:

»7. I § 22, *stk. 2, 1. pkt.*, efter »§ 3, *stk. 1*« indsættes: »og 2« og
justitsministeren« ændres til: » Folketingets Udvalg vedrørende
Efterretningstjenesterne«.

[Omdannelse af undersøgelseskommissionen til en
granskningskommission]

8) Efter *nr. 6* indsættes:

»08. § 22, *stk. 2, 3. pkt.*, udgår.

[Omdannelse af undersøgelseskommissionen til en
granskningskommission]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Med ændringsforslaget forslås det, at »undersøgelseskommission« i ordets
forskellige variationer overalt i loven ændres til »granskningskommission«.

Ændringsforslaget er en konsekvens af, at kommissionen nedsættes i form af en granskningskommission i stedet for en undersøgelseskommission.

Ændringsforslaget indebærer, at undersøgelseskommissionen vil blive omdannet til en granskningskommission.

Til nr. 2

Med ændringsforslaget foreslås det, at § 1, stk. 1, 1. pkt., i FE-undersøgelseskommissionsloven ændres således, at det er Folketinget – i stedet for justitsministeren – der udpeger de tre medlemmer til granskningskommissionen.

Ændringsforslaget er en konsekvens af, at kommissionen nedsættes i form af en granskningskommission i stedet for en undersøgelseskommission.

Til nr. 3

Med ændringsforslaget foreslås det, at § 1, stk. 2, 1. pkt., i FE-undersøgelseskommissionsloven ændres således, at det er Folketinget – i stedet for justitsministeren, der, som udspørger i overensstemmelse med granskningskommissionens bestemmelser, tilrettelægger og foretager afhøringer i kommissionen.

Ændringsforslaget er en konsekvens af, at kommissionen nedsættes i form af en granskningskommission i stedet for en undersøgelseskommission.

Til nr. 4

Med ændringsforslaget foreslås det, at § 1, stk. 3, i FE-undersøgelseskommissionsloven ændres således, at det er Folketinget – i stedet for justitsministeren – der sørger for, at fornøden sekretariatsbistand og anden praktisk bistand stilles til rådighed for granskningskommissionen.

Ændringsforslaget er en konsekvens af, at kommissionen nedsættes i form af en granskningskommission i stedet for en undersøgelseskommission.

Til nr. 5

Med ændringsforslaget foreslås det, at § 14, stk. 1, 2. pkt., i FE-undersøgelseskommissionsloven ændres således, at det er Folketinget – i stedet for justitsministeren – der fastsætter salær eller godtgørelse, hvis der på tidspunktet for kommissionens afslutning endnu ikke er truffet afgørelse om fastsættelse af salær eller godtgørelse.

Til nr. 6

Med ændringsforslaget foreslås det, at § 22, stk. 1, 3. pkt., i FE-undersøgelseskommissionslovens ændres således, at det er Folketinget – i stedet for justitsministeren – der offentliggør beretningen efter lovens § 22, stk. 1.

Beretningen skal udarbejdes og offentliggøres i en form, som ikke indeholder informationer, der vil kunne skade forholdet til fremmede magter, statens sikkerhed eller tredjemand.

Ændringsforslaget er en konsekvens af, at kommissionen nedsættes i form af en granskningskommission i stedet for en undersøgelseskommission.

Til nr. 7

Med ændringsforslaget foreslås det, at det foreslåede § 22, stk. 2, 1. pkt., i lovforslagets § 1, nr. 7, ændres, således at det er granskningskommissionen frem for undersøgelseskommissionen, som vil skulle afgive en eventuel yderligere beretning, som ikke offentliggøres, såfremt kommissionen vurderer, at den beretning, der er omtalt i stk. 1, ikke kan udformes således, at den indeholder en tilstrækkelig redegørelse for de spørgsmål, som undersøgelseskommissionen skal undersøge efter § 3, stk. 1 og 2. Det følger endvidere af ændringsforslaget, at en sådan beretning vil skulle afgives til Folketingets Udvalg vedrørende Efterretningstjenesterne frem for til justitsministeren.

Det forudsættes, at udvalgets adgang til beretningen sker under sikkerhedsmæssigt betryggende rammer.

Det forudsættes, at der i alle tilfælde vil være fuld offentlighed om resultatet af kommissionens eventuelle ansvarsvurderinger.

Ændringsforslaget er en konsekvens af, at kommissionen nedsættes i form af en granskningskommission i stedet for en undersøgelseskommission.

Til nr. 8

Med ændringsforslaget foreslås det, at § 22, stk. 2, 3. pkt., i FE-undersøgelseskommissionsloven, hvorefter justitsministeren giver Folketingets Udvalg vedrørende Efterretningstjenesterne adgang til beretningen, udgår.

Ændringsforslaget er en konsekvens af ændringsforslag nr. 7, hvorefter granskningskommissionen vil skulle afgive en eventuel beretning efter lovens § 22, stk. 2, til Folketingets Udvalg vedrørende Efterretningstjenesterne.